

HEREFORD

GENOMIESE TEELWAARDE VERSLAG

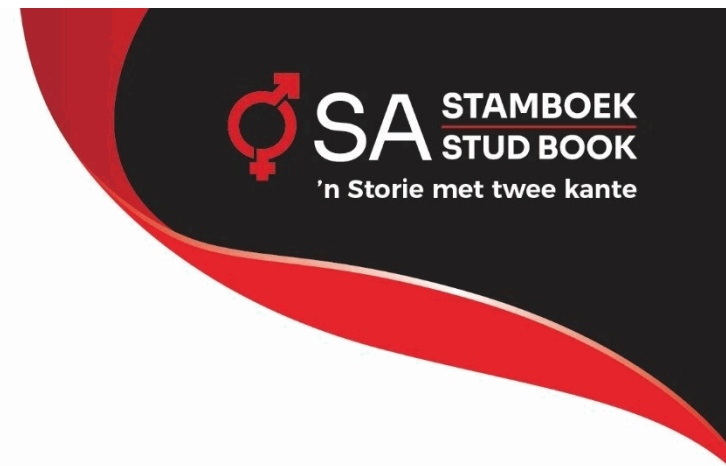
November 2025

VICEDALE HEREFORDS BK

Kudde nommer: 473710

E-pos: heikokoster@absamail.co.za

EBVs, EBVi's en GEBVs

EBVi (Teelwaarde Indeks): Genetiese potensiaal relatief tot die gemiddeld (100) van die lewendige diere in die ras. Ongeveer 50% van die diere het waardes tussen 90 en 110. Waardes bo 100 is meestal in die meer gewenste rigting.

EBV (Teelwaarde): Genetiese potensiaal relatief tot die gemiddeld van die diere gebore in die basis jaar (1990), uitgedruk in die eenheid van meting.

GEBV (Genomiese Teelwaarde) Word soos EBVi geïnterpreteer. (GEBV = EBV + Genomiese inligting)

LOGIX Seleksiewaardes kombineer verskillende teelwaardes op 'n sinvolle manier. So word Versvrugbaarheid (hoe vroeg begin sy kalf), Koeivrugbaarheid (hoe gereeld kalf sy) en Lanklewendheid (wat is die retensie van haar kalfwers) wetenskaplik gekombineer om die Vrugbaarheidswaarde te vorm.

Seleksie Waardes

LOGIX Koei Waarde

Selekteer vir koeie wat:

- vrugbaar is
- swaar kalwers speen
- maklik kalf en
- met lae onderhoud

LOGIX Produksie Waarde

80% Logix Koei waarde +
20% Logix Groei waarde

LOGIX Groei Waarde

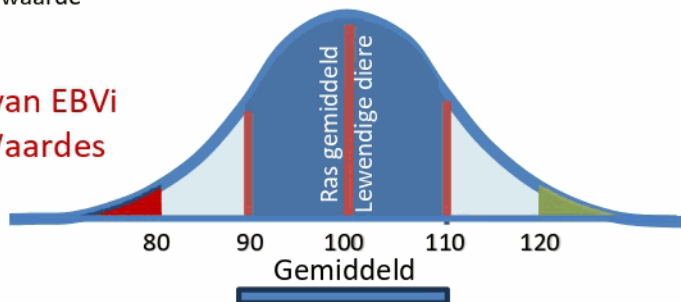
Selekteer vir doeltreffende groeiers op die veld en in die voerkraal, soos gemeet in Fase C & D Groeitoetse

LOGIX Karkas Waarde

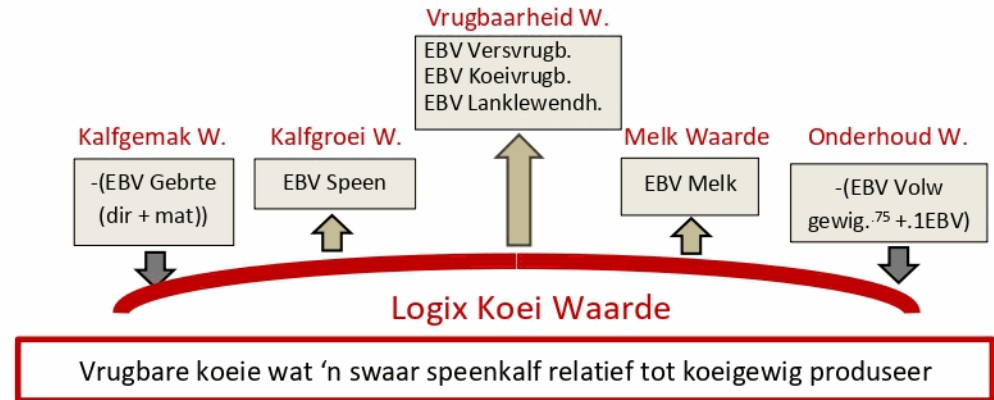

Selekteer vir meer vleis aan die karkas, soos bereken vanaf eindgewig in Fase C & D groeitoetse en RTU skandering.

Interpretasie van EBVi en Seleksie Waardes

LOGIX Koeiwaarde

Hoe om die Koeiwaarde te gebruik

Sub-waardes moet ook aan seleksie doelwitte voldoen.

GEMIDDELDE DIERE

(GEEN EKSTREME GROEI NIE)

- Seleksie Waardes 90 - 110
- Koei Waarde & Vrugbaarheidswaarde gemiddeld tot hoog
- 'n Veilige keuse, aangesien hierdie diere winsgewend is in meeste omgewings.

GROEIERS

(GOEIE OMGEWING)

- Speenkalf- en Groeiwaarde > 110
- Koei Waarde & Vrugbaarheidswaarde gemiddeld tot hoog
- Gewoonlik swaarder by geboorte (laer GeboorteGemaak waarde) en volwasse gewig (laer Onderhoud Waarde).

LAE-ONDERHOUD DIERE

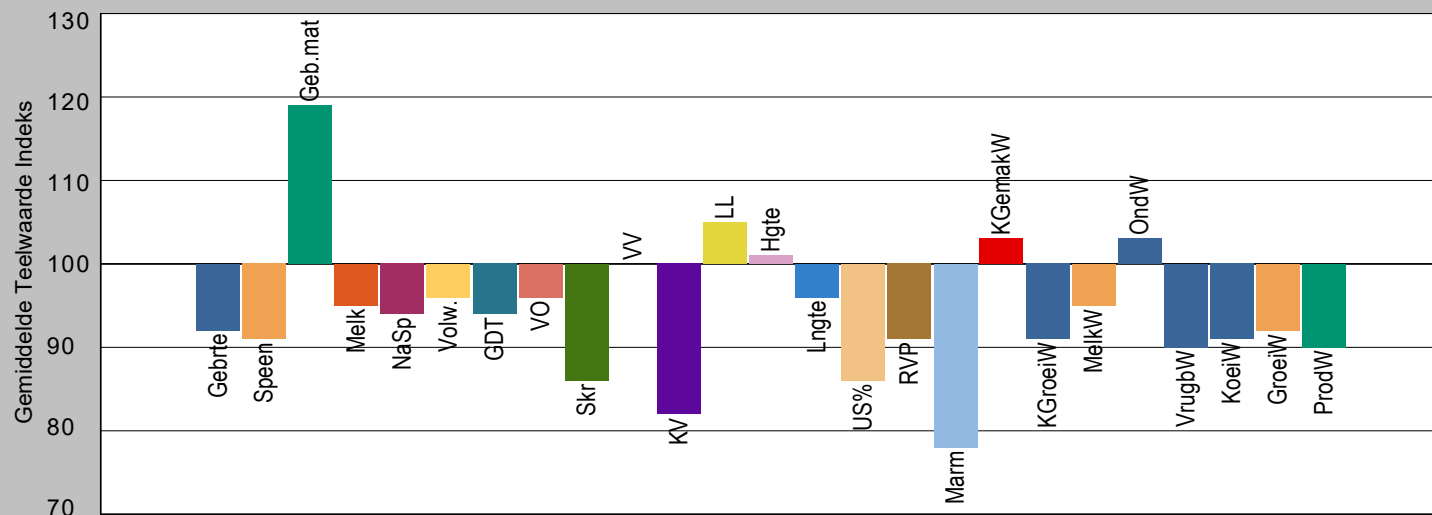
(STRAWWE OMGEWING)

- Onderhoud Waarde >110
- Koei Waarde & Vrugbaarheidswaarde gemiddeld tot hoog
- Ligter koeie het 'n laer onderhoud (hoër Onderhoud Waarde).

Voorbeelde

Tipe Dier	Koei waarde	Gebrte. gemakw	Speenkalf waarde	Melk waarde	Onderh waarde	Vrugbaarh waarde
Gemiddeld	Med-Hoog	Gemid.	Gemid.	Gemid.	Gemid.	Med-Hoog
Groeier	Med-Hoog		Hoog			Med-Hoog
Lae Onderhoud	Med-Hoog				Hoog	Med-Hoog

Kudde en Ras Gemiddeldes

Teelwaardes (EBV):

Gebrte:	Geboorte gewig	Skr:	Skrotumomvang
Speen:	Speengewig	VV:	Versvrugbaarheid
Geb.mat:	Geboorte mat	KV:	Koeivrugbaarheid
Melk:	Melk	LL:	Lanklewendheid
NaSp:	NaSpeen gewig	Hgte:	Hoogte
Volw:	Volwasse gewig	Lngte:	Lengte
GDT:	Gem. Daaglikse Toename	US%:	Uitslag%
VO:	Voeromset	RVP:	RooivleisProduksie
		Marm.:	Marmering

Seleksie waardes:

KGemakW:	Kalfgemak Waarde
KGroeiW:	Kalfgroei Waarde
MelkW:	Melk Waarde
OndW:	Onderhoud Waarde
VugbW:	Vrugbaarheid Waarde
KW:	Koei Waarde
GW:	Groei Waarde
PW:	Produksie Waarde

	Eienskap	EBV Kudde	EBV Indeks	EBV Ras
Voorspeen groei	Geboorte gewig	1.61	92	0.88
	Speen gewig	13.4	91	17.8
	Geboorte Mat.	-0.35	119	0.47
	Melk(Sp.Mat.)	7.2	95	9.1
Naspeen groei	NaSpeen gewig	29.1	94	34.3
	Volwasse gewig	31	96	36
	GDT	113	94	142
	Voeromset	-69	96	-75
Vrugbaarheid	Skrotum	7.9	86	16.0
	Vers vrugbaarh.	-6.0	100	-6.4
	Koei vrugbaarh.	1.1	82	-2.2
	LankLewendh.	41.5	105	39.0
Raam	Hoogte	26	101	25
	Lengte	30	96	34
Karkas	Uitslag%	-0.18	86	0.08
	RoovleisProd	-1.2	91	0.9
	Marmering	-2.10	78	-0.61

Seleksie Waarde	Gem. Kudde
Kalf Gemak	103
Kalf Groei	91
Melk	95
Onderhoud	103
Vrugbaarheid	90
Koei waarde	91
Groei waarde	92
Produksie Waarde	90

- Gemiddeld van lewendige diere in die hele ras: 100
- Bokant 100: meer gewenste rigting,
- Onder 100: minder gewenste rigting

Wat beteken 'n Seleksie Waarde bo ras-gemiddeld (100)?

- Kalfgemak:** Kleiner kalf by geboorte - makliker kalwing
- Kalfgroei:** Swaarder kalf by speen a.g.v. groeikragtigheid van die kalf self
- Melk:** Koeie met meer melk en beter moeder eienskappe
- Onderhoud:** Diere met laer behoeftes vir onderhoud (laer volwasse gewig)
- Vrugbaarheid:** Koeie / dogters wat vroeër en/of meer gereeld kalf.

Genetiese Venster

Diere beskikbaar vir teling

Bulle op plaas

Bulle, gebore in en vroeër wat beskikbaar is vir natuurlike dekking

130
120
110
100
90
80
70

Aantal:

Koei Kudde

Koeie gebore in en vroeër

130
120
110
100
90
80
70

Aantal:

Resultate van vorige seleksie-besluite

Vaders van jong diere

Vaders (Natuurlike dekking en KI) van diere 3 jaar en jonger

130
120
110
100
90
80
70

Aantal:

Koeie ouer as 6 jaar

Koeie gebore in en vroeër

130
120
110
100
90
80
70

Aantal:

Seleksie moontlikhede

Bul Kalwers

Bulle gebore in

130
120
110
100
90
80
70

Aantal:

Vers Kalwers

Verse gebore in

130
120
110
100
90
80
70

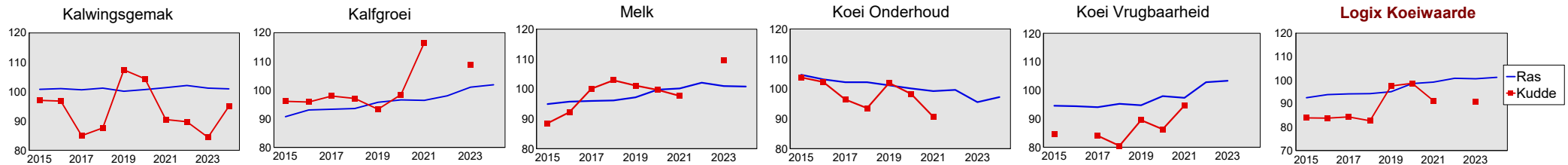
Aantal:

Opsomming van Koei Kudde

			Seleksie Waardes (SW)							Kalf gewig		Moeder		Groeï & doeltreffendheid				Vrugbaarheid				Raam			
Geb. Jaar	Aantal Koeie	Gemid. Koeiwaarde	Kalw. Gemak	Kalf Groei	Melk	Onderhoud	Vrugbaarh.	Koei Wrde	Groeï Wrde	Prod Wrde	Geboorte gewig	Speen gewig	Geboorte Mat.	Melk (Sp.Mat.)	Naspeen gewig	Volw. gewig	GDT	Kleiber	Skrotum	Vers Vrugb.	Koei Vrugb.	Lank-Lewendh	Hoogte	Lengte	
Koeie in Ras gemiddeld:			100	99	100	101	100	100	98	99	100	99	101	100	99	99	99	99	99	98	100	100	99	99	99
2017	1	★★★★	102	92	81	110	97	90	88	89	91	92	130	81	91	90	90	96	76	105	90	102	91	86	
2018	1	★★★★☆	77	108	105	91	90	87	108	89	65	108	98	105	111	109	109	106	100	101	83	101	120	119	
2020	1	★★★★	129	73	100	109	82	95	81	91	119	73	128	100	79	90	82	86	83	93	73	113	93	83	
Koeie in Kudde gemiddeld:			103	91	95	103	90	91	92	90	92	91	119	95	94	96	94	96	86	100	82	105	101	96	

Genetiese Tendense vir Plaastoets Eienskappe

Die grafieke dui genetiese vordering van die kudde in vergelyking met die ras aan. Slegs diere wat gemeet is se data word ingesluit.

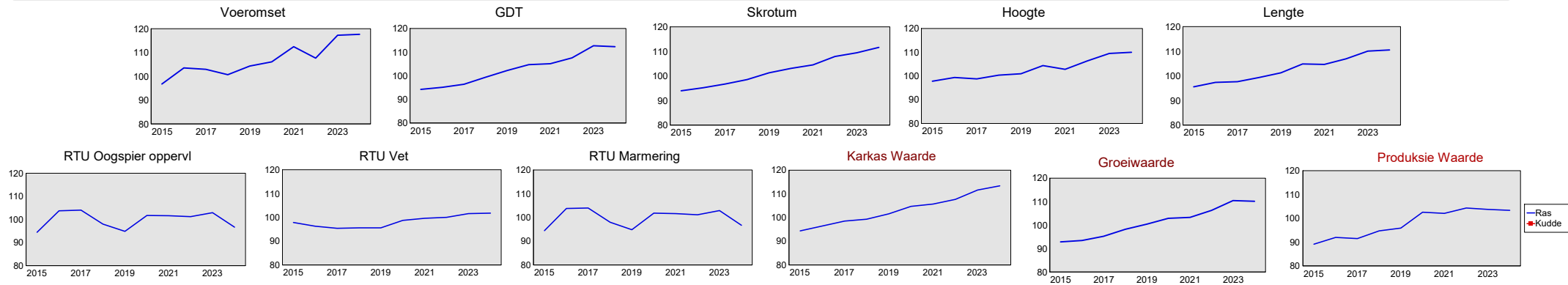
Kudde

Gebrte Jaar	Kalwingsgemak				Kalfgroei			Melk			Koei Onderhoud						Koei Vrugbaarheid						Koei Waarde
	Geboorte gewig		Kalf- gemak	Kalf- groei	Speen gewig		Melk (Sp.Mat.)	Naspeen gewig		Volwasse gewig		Onder- houd	Vers Vrugb.		Koei Vrugb.		Lanklewendh.		Vrug- baarh.				
	Dir	Mat			Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV	Aantal	EBV		Aantal	EBV		
	EBV	EBV			Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal	EBV	Aantal	EBV		Aantal	EBV		
2015	28	1.44	0.05	97	21	15.8	96	21	4.71	89	21	29.9	4	25	104	4	3.1	2	-1.4	21	28.9	85	84
2016	22	1.61	-0.14	97	13	15.7	96	13	6.08	92	10	31.5	2	32	102					21	29.2		84
2017	38	2.77	0.14	85	31	16.8	98	31	9.12	100	28	34.2	10	35	96	12	-5.1	8	1.1	33	31.6	84	84
2018	32	2.48	0.24	88	22	16.4	97	22	10.17	103	22	34.9	7	43	94	10	-3.1	3	2.7	32	32.3	81	83
2019	35	0.74	-0.17	107	30	14.5	93	30	9.48	101	29	31.4	6	28	102	5	-3.7	1	-3.3	30	38.8	90	98
2020	27	1.18	-0.25	104	12	17.1	98	12	9.01	100	11	35.2			98	3	-4.3	1	2.8	27	38.7	86	99
2021	33	2.39	-0.11	91	29	26.3	117	29	8.16	98	29	46.8	1	45	91	3	-3.1			31	40.6	95	91
2022	31	1.75	0.58	90																			
2023	15	1.99	0.83	84	7	22.2	109	7	12.81	110													91
2024	17	1.35	0.47	95																			

Ras

Gebrte Jaar	Kalwingsgemak				Kalfgroei			Melk			Koei Onderhoud					Koei Vrugbaarheid						Koei Waarde	
	Geboorte gewig		Kalf- gemak	Speen gewig	Kalf- groei	Melk (Sp.Mat.)		Naspeen gewig	Volwasse gewig		Onder- houd	Vers Vrugb.		Koei Vrugb.		Lanklewendh.		Vrug- baarh.					
	Aantal	Dir EBV				Mat EBV	Aantal		EBV	Melk		Aantal	EBV	Aantal	EBV	Aantal	EBV		Aantal	EBV	Aantal		EBV
2015	1847	0.86	0.40	101	1202	13.1	91	1202	7.16	95	465	28.4	233	30	105	373	-5.0	288	-1.9	1934	26.2	95	93
2016	1783	0.90	0.33	101	985	14.3	93	985	7.45	96	448	29.3	250	32	103	395	-5.1	302	-1.8	1861	27.0	94	94
2017	1720	0.91	0.36	101	1155	14.4	93	1155	7.56	96	481	31.0	306	32	102	402	-4.8	312	-1.5	1795	28.9	94	94
2018	1744	0.87	0.34	101	1213	14.5	94	1213	7.60	96	553	31.2	278	32	102	418	-5.0	307	-1.7	1854	30.5	95	94
2019	1756	0.95	0.37	100	1239	15.7	96	1239	8.01	97	553	33.1	300	33	101	430	-4.4	324	-1.9	1819	31.9	95	95
2020	1738	0.88	0.39	101	1244	16.1	97	1244	8.99	100	520	34.4	241	36	100	394	-5.8	288	-2.3	1777	32.6	98	99
2021	1685	0.83	0.36	101	1171	16.0	96	1171	9.13	100	493	35.8	177	33	99	361	-4.8	107	-2.7	1342	32.3	97	99
2022	1789	0.71	0.42	102	1261	16.8	98	1261	9.86	102	520	36.2	123	36	100	150	-7.5	58	-2.4			103	101
2023	1759	0.81	0.43	101	1224	18.4	101	1224	9.46	101	496	40.9	6	60	96	59	-5.7					103	101
2024	1772	0.80	0.47	101	940	18.7	102	940	9.39	101	332	40.9			97								101
2025	810	1.00	0.52	99	194	22.6	109	194	11.08	105													102

Genetiese Tendense vir Groeitoets en Karkas Eienskappe

Kudde

Gebrte Jaar	Groei									Raam						Karkas						Seleksie Waardes		
	Voeromset			GDT			Skrotum			Hoogte			Lengte			RTU Aantal	Oogsp.		Vet		Marmering	Karkas Waarde	Groei waarde	Prod Waarde
	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi		EBV	EBVi	EBV	EBVi				
2016																								
2017																								
2018																								
2019																								
2020																								
2021																								
2022																								
2023																								
2024																								

Ras

Gebrte Jaar	Groei									Raam						Karkas						Seleksie Waardes			
	Voeromset			GDT			Skrotum			Hoogte			Lengte			RTU Aantal	Oogsp.		Vet		Marmering		Karkas Waarde	Groei waarde	Prod Waarde
	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi	Aantal	EBV	EBVi		EBV	EBVi	EBV	EBVi					
2016	16	-81	104	171	119	95	171	13.1	95	171	24	99	171	31	97	113	0.18	97	-0.68	96	-0.36	104	96	93	92
2017	37	-80	103	180	125	96	177	14.1	97	177	24	99	177	32	98	132	0.40	99	-0.78	95	-0.34	104	98	95	91
2018	97	-76	101	261	139	99	261	15.2	99	261	25	100	261	34	99	213	0.49	100	-0.76	96	-0.75	98	99	98	95
2019	59	-82	104	260	152	102	220	16.8	101	260	25	101	260	36	101	242	0.76	103	-0.76	96	-0.97	95	102	100	96
2020	45	-85	106	259	163	105	220	17.9	103	259	28	104	259	41	105	258	1.05	106	-0.39	99	-0.49	102	105	103	103
2021	49	-94	112	219	165	105	224	18.8	105	224	27	103	224	40	105	209	1.20	107	-0.29	100	-0.50	102	106	103	102
2022	56	-87	108	205	177	108	206	20.9	108	206	30	106	206	43	107	177	1.19	107	-0.25	100	-0.54	101	108	106	104
2023	8	-102	117	231	200	113	232	21.8	110	232	33	109	232	47	110	204	1.70	112	-0.06	102	-0.42	103	112	110	104
2024	3	-102	118	116	199	112	119	23.2	112	125	33	110	125	48	111	108	1.66	112	-0.04	102	-0.84	97	113	110	103
2025																									

Teelbulle (Vaders van Diere)

Bul		Seleksie Waardes (SW / Akk)								Kalf gewig		Moeder		Groeï & doeltreffendheid				Vrugbaarheid				Raam		Karkas			Gemete Nageslag	
ID Naam	Pa ID Ma ID	Kalw. Gemak	Kalf Groei	Melk	Koei Onderh.	Koei Vrugb.	Koei Wrde	Groeï Wrde	Prod Wrde	Geboorte gewig	Speen gewig	Geboorte Mat.	Melk Sp.Mat.	NaSpn gewig	Volw. gewig	GDT	Voer omset	Skrotum	Vers Vrugb.	Koei Vrugb.	Lank-Lewend	Hoogte Lengte	Uitslag %	RVleis Prod.	Marm	Gbrte	Speen	
<																												

Bulle

Inteling in rooi is hoog

EBV Akk Indeks

Teelwaardes met 'n akkuraatheid < 5% word nie gedruk nie

Bul			Seleksie Waardes (SW / Akk)							Kalf gewig		Moeder		Groeï & doeltreffendheid			Vrugbaarheid				Raam		Karkas							
ID	% Inteling Genomiese Ouerskap	Pa ID Ma ID	Kalw.	Kalf	Melk	Koei	Koei	Koei	Groeï	Prod.	Gebtte	Speen	Gebtte	Melk	NaSpn	Volw.	GDT	Voer-	Skrotum	Vers	Koei	Lank-	Hoogte	Lengte	Oogsp	Vet	Marm	Uitsl	RV	
Dier naam			Gmk	Groeï		Onderh	Vrugb.	Wrde	Wrde	Wrde	gewig	gewig	Mat.	Sp.Mat.	gewig	gewig		omset		Vrugb.	Vrugb.	lewendh.			Opv.			%	Prod.	
			Rasgemiddeld: Bulgemiddeld:																											
			Ingekleurde EBVi									90-110	>100	>100	>100	>100	90-110	>100	>100	>100	>100	>100	>100	90-110	90-110	>100	>100	>100	>100	>100

Koeie

Inteling in rooi is hoog

EBV
Akk Indeks

Teelwaardes met 'n akkuraatheid < 5% word nie gedruk nie

Koei			Seleksie Waardes (SW / Akk)							Kalf gewig		Moeder		Groei & doeltreffendheid				Vrugbaarheid				Raam		Karkas												
ID	Inteling	Genomiese Ouerskap	Pa ID	Kalw.	Kalf	Melk	Koei	Koei	Koei	Groei	Prod.	Gebpte	Speen	Gebpte	Melk	NaSpn	Volw.	GDT	Voer-	Skrotum	Vers	Koei	Lank-	Hoogte	Lengte	Oogsp	Vet	Marm	Uitsl	RV						
Dier naam			Ma ID	Gmk	Groei		Onderh	Vrugb.	Wrde	Wrde	Wrde	gewig	gewig	Mat.	Sp.Mat.	gewig	gewig		omset		Vrugb.	Vrugb.	lewendh.			Opv.				%	Prod.					
Rasgemiddeld:										0.88	17.8	0.47	9.1	34.3	36	142	-75	16.0	-6.4	-2.2	39.0	25	34	100	100	100	100	100								
Koei gemiddeld:										0.88	100	17.3	99	0.44	101	9.0	100	33.4	99	35	99	135	99	-73	99	15.1	98	-6.5	100	-2.2	100	24	99	33	99	
Ingekleurde EBVi										90-110	>100	>100	>100	>100	>100	90-110	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100	>100
JR 170031			WLB4002X	102	92	81	110	97	90	88	89	1.66	13.9	-0.85	1.7	27.1	23	94	-64	1.7	-9.9	-0.4	39.7	17	17	87	88	66	86	83						
17-0031JR			WDW 100013	77	72	71	55	44	63	33	57	80	91	72	92	50	91	55	90	36	90	27	93	39	76	34	32	31	33	33						
JR 180026	2		WDW 120053	77	108	105	91	90	87	108	89	3.88	22.0	0.55	10.8	43.1	47	185	-83	16.0	-7.3	0.9	39.5	42	59	100	98	94	100	112						
18-0026JR			JR 150009	78	73	65	53	50	63	40	58	81	65	73	108	52	111	53	109	42	109	35	105	44	100	42	39	39	40	40						
JR 200009	1		JR 160010	129	73	100	109	82	95	81	91	-0.71	4.3	-0.76	9.2	17.2	23	59	-59	5.9	-0.9	2.8	45.3	19	13	75	91	74	73	78						
20-0009JR			JR 140022	73	71	53	40	44	56	26	50	78	119	71	73	46	79	40	90	26	82	23	89	28	83	24	23	23	24	24						

Seleksie Lys volgens Koeiwaarde

Koeie 2 jaar en ouer

ID	Naam	Vader ID	Moeder ID	Poena: HH:Horing, PcPc:Poena, PcH: Poena horing draer	Myostatin n1821 Q204X F94L	Genomiese toets	Gebрте Gemak Wrde Akk	Kalf Groei Wrde Akk	Melk Wrde Akk	Onderh. Wrde Akk	Vrugb. Wrde Akk	Koei Wrde Akk	Groei Wrde Akk	Prod Wrde Akk	
								★★★★							
1	JR 170031	17-0031JR	WLB4002X	WDW 100013	0.0		102 77	92 72	81 71	110 55	97 44	90 63	88 33	89 57	
2	JR 200009	20-0009JR	JR 160010	JR 140022	0.8		129 73	73 71	100 53	109 40	82 44	95 56	81 26	91 50	
								★★★★☆							
1	JR 180026	18-0026JR	WDW 120053	JR 150009	2.3		77 78	108 73	105 65	91 53	90 50	87 63	108 40	89 58	

LKW: Logix Koei Waarde (Kombinasie van EBVs gebaseer op metings van koeie en kalwers op die plaas)

Sub-waardes	Kalwingsgemak		Kalfgroei	Melk	Onderhoud	Vrugbaarheid		
Eienskappe waarvoor teelwaardes (EBVs) en EBVindekse (EBVi) beraam word	Geboorte gewig	Matern. Gebrte gewig	Speengewig	Melk	Volwasse gewig	Lanklewendheid	Versvrugbaarheid	Koei Vrugbaarheid
								
	Kalf se genetiese vermoë vir geboorte gewig	Koei se genetiese vermoë om gewig te beperk	Kalf se genetiese vermoë vir groei	Moeder eienskappe van koei	Volwasse gewig + Melk	Retensie	Ouderdom eerste kalf	TKP
Interpretasie	Kalwingsgemak		Kalfgroei	Melk	Onderhoud	Vrugbaarheid		
Subwaarde bo 100	Makliker kalwing		Swaarder speenkalf	Meer melk	Laer onderhoud	Hoër vrugbaar en familie bly langer in kuddes		
Sub waarde onder 100	Moeiliker kalwing		Ligter speenkalf	Minder melk	Hoër onderhoud	Laer vrugbaar en familie word gouer uitgeskot		
	Geboorte gewig	Matern. gebrte gewig	Speengewig	Melk	Koeigewig	Lanklewendheid	OEK	TKP
Hoë EBV	Swaarder gewig	Swaarder gewig	Swaarder gewig	Meer melk	Swaarder gewig	Hoër retensie	Later kalwing	Langer TKP
Laer EBV	Ligter gewig	Ligter gewig	Ligter gewig	Minder melk	Ligter gewig	Vroeër uitgeskot	Vroeër kalwing	Korter TKP
Optimum EBV	Intermediêr laer	Intermediêr laer	Hoër	Hoër	Hoër Intermediêr	Hoër	Laer	Laer
Optimum EBVindeks*	Hoër Intermediêr	Hoër Intermediêr	Hoër	Hoër	Hoër Intermediêr	Hoër	Hoër	Hoër

*EBVindeks bo 100 is altyd in die meer gewenste rigting en beter as rasgemiddeld (100)

LGW: Logix Groei Waarde (Kombinasie van EBVs gebaseer op bulle gemeet in groei toetse)

Eienskappe waarvoor teelwaardes (EBVs) en EBVindekse (EBVi) beraam word	GDT	Kleiber Verhouding	Voeromset	Skrotumomtrek	Hoogte	Lengte	Karkas
							
	Gemid. Daaglikse Toename	Groei doeltreffendheid	Voeromset verhouding	Bul vrugbaarheid	Skouer / Heup hoogte	Ligaamslengte	Uitslag%, Rooivleisproduksie & Marmering vanaf RTU metings
Interpretasie	GDT	KLB	Voeromset	Skr	Hoogte	Lengte	Karkas
Hoër EBV	Meer groei	Meer doeltreffend op veld	Hoër inname/kg toename	Groter skrotum	Hoër dier	Langer dier	Meer
Laer EBV	Minder groei	Minder doeltreffend op veld	Laer inname/kg toename	Kleiner skrotum	Laer dier	Korter dier	Minder
Optimum EBV	Hoër	Hoër	Laer	Hoër	Intermediêr	Intermediêr / hoër	Hoër
Optimum EBVindeks	Hoër	Hoër	Hoër	Hoër	Intermediêr hoër	Intermediêr / hoër	Hoër

LPW: Logix Produksie Waarde (Kombinasie van LKW en LGW)

Die interpretasie van EBVs, EBVi's, Sub-Waardes en Seleksie Waardes:

EBVi (EBVindeks) Die teelwaarde indeks is makliker om te interpreteer as 'n teelwaarde, veral vir kommersiële boere wat stoet bulle wil koop. Die basis van 'n teelwaarde indeks is 100, wat die gemiddelde teelwaarde van die lewendige diere in die ras aandui. Waardes bo 100 is altyd in die meer gewenste rigting: die dier met 'n OEK teelwaarde van -2, sal 'n teelwaarde indeks van bv 105 kry (afhangend van die ras), wat aandui dat die dier 'n bogemiddelde genetiese potensiaal het vir OEK ten opsigte van die lewendige diere in die ras. Let wel dat hoewel waardes bo 100 in die meer gewenste rigting is, beteken dit nie dat alle teelwaarde indekse noodwendig so hoog as moontlik moet wees nie – vir sommige eienskappe, bv geboorte gewig, is gemiddeld meer gewens.

EBV: (Estimated Breeding Value, Teelwaarde) Die teelwaarde dui die genetiese potensiaal van die dier vir 'n spesifieke eienskap aan. Dit word aangedui in die eenheid van meting en relatief tot die gemiddeld van die diere wat in die basis jaar gebore is (1990 vir meeste rasse en eienskappe). Vir party eienskappe is hoër beter, terwyl vir ander laer teelwaardes weer beter is, bv. Die EBV vir OEK (Ouderdom met eerste kalf) = -2 dui daarop dat die dier 'n genetiese potensiaal het om 2 dae vroeër te kalf as die gemiddelde dier in 1990. Hoe vroeër sy kalf, hoe beter. Netso is 'n hoër teelwaarde van +5kg vir speengewig ook voordelig, omdat dit op swaarder speen kalwers dui.

Sub-waardes van die Logix Koei Waarde word ook gepubliseer. Die subwaardes kombineer soortgelyke teelwaardes op 'n wetenskaplike manier om die seleksie van diere nog makliker te maak. So word OEK (Ouderdom eerste kalf) en TKP (Tussen kalf periode) wetenskaplik gekombineer om die subwaarde Vrugbaarheid te vorm, deur die oorerfbaarheid en ekonomiese belang van die eienskappe in ag te neem. Die subwaardes word in indeks formaat aangedui, so 'n dier met byvoorbeeld 'n subwaarde van 110 vir Vrugbaarheid, sal geneties bogemiddeld wees ten opsigte van lewendige diere in die ras vir vrugbaarheid.

Logix Seleksie Waardes (Logix Koei Waarde, Logix Groei Waarde en Logix Produksie Waarde) is die kombinasie van die teelwaardes in 'n enkele waarde. Dit gee 'n vinnige en maklike indikasie van die gekombineerde genetiese waarde van die dier ten opsigte van sy ras. Daar word egter aanbeveel dat daar ook na die subwaardes gekyk word in die geval van die Logix Koei Waarde, aangesien diere wel verskillende swak en sterk punte het.

Hoe om teelwaardes te gebruik om diere mee te selekteer

Om diere op teelwaardes te selekteer is baie maklik as mens weet hoe. Daar is 'n gesegde wat sê: 'Goeie voeding kan swak teling wegsteek'. Indien 'n dier baie goed gevoer word, sal hy uitstekend lyk, hoewel hy eintlik geneties swak kan wees – hy dra nie sy voortreflikheid oor aan sy nageslag nie. Dit is beter om vir diere te teel wat aangepas is by die omgewing – om gedurig die omgewing by die dier aan te pas, kan duur wees.

Die rede waarom teelwaardes 'n baie waardevolle hulpmiddel is in die seleksie van diere, is juis omdat die effek van die omgewing, en veral voeding, so groot is. Die enigste manier om die voedingseffek van die omgewingseffek te skei, is die wetenskaplike manier. Dit behels die meting van diere se prestasie onder gekontroleerde omstandighede en volledige rekordhouding en stamboominligting. *As prestasie meting nie korrek gedoen word nie, sal die teelwaardes van sulke diere ook nie bruikbaar wees nie.* Hou ook in gedagte dat teling 'n langtermyn opsie is: die effek van die bul wat vandag aangekoop word, sal nog lank gevoel word in die kudde: as dit 'n goeie keuse is, sal sy dogters koeie word in die kudde en deel van die winsgewendheid van die kudde in die toekoms. Selfs al is die bul nie perfek in alle opsigte nie, as mens weet wat sy genetiese tekortkominge is, kan dit bestuur word deur hom op geskikte koeie te gebruik. Eienskappe is ook geneties gekorreleer aan mekaar: indien daar byvoorbeeld slegs vir maksimum speengewigte geselekteer word, sal geboortegewigte ook toeneem, wat kan lei na moeilike geboortes. Teelwaardes vir beide speen- en geboortegewig behoort dus in ag geneem word tydens seleksie.

Hoe om die kudde geneties te verbeter

Die eerste en mees belangrike aspek is om te weet watter tipe dier die kudde geneties sal verbeter. Dit kan bepaal word deur verskeie faktore, bv. :

Wat gebeur met die kalwers? Byvoorbeeld: vervangingsverse om ouer koeie te vervang; stoetdiere; verkoop aan kommersiële telers; speenkalwers; ens.

Hoeveel voer is beskikbaar? Die hoeveelheid voer (of die strafheid van die omgewing) bepaal gewoonlik die optimum raamgrootte. Indien voer of omgewing goed is, sal groter raam diere meer winsgewend wees, terwyl medium raam diere meestal meer geskik is vir strawwer omgewings.

Wat is die genetica van die koeikudde? Is hulle dalk die verkeerde raamtipe, of het nie genoeg melk nie, ens. Teel kalwers wat beter presteer as hulle moeders deur die korrekte bulle te selekteer.

